

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р София Христова Дерменджиева,
ЮЗУ „Неофит Рилски” – Благоевград

**за дисертационен труд
за присъждане на образователната и научна степен „доктор”**

Област на висше образование: 1. Педагогически науки,
Професионално направление 1.2. Педагогика
/Предучилищна педагогика/
с обучение на английски език

Автор: **Димитриос Георгиос Гакопулос**

Тема: **„Мениджмънт на образователните институции в Европейския съюз и критерии на развитие: Сравнителен макро-икономически анализ“**

Научен ръководител: **проф. дн Божидар Ангелов**

Представеният дисертационен труд е резултат на заявения сериозен интерес на Димитриос Гакопулос към критериите за развитие на образователните институции в контекста на ефективния им мениджмънт. Изборът на темата свидетелства за осъзнаване значимостта на обществено-културните и конкретно-изследователските аспекти на проблематиката, а за докторанта това е основание и необходимост от съответна задълбочена разработка.

Актуалност на дисертационния труд:

Разработената проблематика отразява общите условия и специфики при финансирането на образователните институции в Европейския съюз, което я определя като:

- актуална, тъй като в сравнителен аспект изследва възможности за оптимизиране на критериите за устойчиво функциониране на образователните институции в страните-членки на ЕС;
- и значима, предвид обогатяването на съществуващите досега спорадични и непълни проучвателски опити за систематизиране на обективни критерии за развитие на образователните институции.

Именно тези ресурси в контекста на образователния мениджмънт настоящият дисертационен труд изследва, за да разкрие връзката между средствата за образование и допълнителните фактори, повлияващи академичните постижения в образователната среда.

Познаване на проблема:

Представеният дисертационен труд разкрива широка информираност на докторанта относно образователните стратегии и политики в ЕС.

Подчертавам значението на това познание, тъй като степента на неговата задълбоченост е определяща за осъществения макро-икономически анализ на критериите за развитие мениджмънта на образователните институции. Именно към тяхното оптимизиране е насочен изследователският фокус.

Дисертационната тема е ситуирана в границите на три взаимосвързани области: икономическо развитие, образование и мениджмънт, а заложената в експерименталното изследване цел е конкретна и реално постижима.

Методика на изследване:

Приложените основни и съпътстващи методи предоставят различен ракурс и всеобхватност на изследваните критерии за развитие на образователния мениджмънт в Европейския съюз.

Създадената изследователска стратегия, която докторантът апробира, е адекватна на поставените цели и е продуктивна с оглед приложната насоченост на резултатите.

Структура и характеристика на дисертационното изследване

Дисертацията е в обем от 175 страници на английски език (без титулна страница, благодарности и библиография), а общо литературните източници са представени от 123 публикации. В изложението са представени 35 таблици и 19 графики.

Изложението е структурирано в Увод, три глави, Изводи и заключение, Литература. Основните изследователски параметри са зададени в следната взаимовръзка: теоретичен анализ на мениджмънта на образователните институции в Европейския съюз и критерии на развитие (Глава първа); организация на изследването (Глава втора) и аналитична интерпретация на резултатите от експеримента (Глава трета).

Така очертаната обща структура на изложението е разгърната в параграфи, които логически и последователно разкриват същностните характеристики на образователните системи на страните-членки на Европейския съюз, съпоставка на БВП и на съответните правителствени разходи за образование, както и анализ на резултати от PISA за всяка страна – член на ЕС.

Самото изследване притежава ясна насоченост, която докторантът определя като уникална авторска стратегия за изследване. Добросъвестно проучената и подробно очертаната картина на постиженията и тенденциите в областта на образователния мениджмънт за страните в ЕС е безспорно качество на труда.

В тази посока дисертационният труд респектира с високо овладяна материя, потвърждение за което е не само сериозният теоретичен анализ, но и открояването на авторската позиция на фона на явно или контекстуално полемизиране в научния текст.

Впечатлява и изследователското умение проблемът да бъде дискутиран в глобален спектър, чийто дискурс постепенно стеснява обсега на фокусиране и анализ и го подчинява на актуалните нужди на практиката.

В отговор на тази потребност, дисертационният труд успява дефинитивно да обобщи основните концепции за структуриране на критериална система на образователния мениджмънт и да диференцира допълнителни критерии за неговото развитие в страните-членки на ЕС.

Сред положителните качества, отличаващи дисертационната разработка, особена стойност в научно-изследователски аспект ѝ придават следните доказателства за сполучливо вътрешно-смыслово единство и систематика:

1. Представено е задълбочено макро-икономическо изследване на образователния мениджмънт в Европейския съюз.

2. Анализирана е връзката между БВП, правителствените разходи за образование и отражението им върху академичните постижения (PISA резултати) на клиентите на образователни услуги в страните-членки на ЕС.

3. Доказано е, че няма пряка връзка между проучваните критерии: БВП, държавните разходи за образование като процент от БВП и PISA резултати, която да гарантира качествено управление на образованието.

4. Обоснована е необходимостта от развитие на образователния мениджмънт посредством прецизно съотнасяне на средствата за финансиране, на постигнатите резултати, както и на допълнителни фактори, осигуряващи ефективното функциониране на образователните институции.

5. Логически, върху основата на статистически обработените данни, е предложена критериална система, в която детайлно са изведени и допълнителни фактори, ключови за развитието на образователния мениджмънт: периодично обновяване на учебната програма, квалификация на учителите, изграждане на положителни нагласи у учениците към участие в процеса на преподаване и обучение, създаване на положителен опит в училищната среда.

Научно и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

Гореизложените констатации ми дават основание да потвърдя изведените в автореферата теоретични и научно-приложни приноси на представения дисертационен труд.

В допълнение към тях, като принос на дисертационния труд, отбелязвам мащаба на проведеното изследване, което не се ограничава само в национални, локални и регионални рамки, а систематизира и анализира информация, която отразява актуалното състояние на икономически и географски обособения Европейски съюз.

Сам по себе си, този факт, е свидетелство, че обективно и в детайли са идентифицирани силните и слабите страни в образователния мениджмънт.

Авторство на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд е оригинална авторска разработка върху коректно цитиран и аналитично интерпретиран теоретичен базис. В съдържателно отношение формулираните в автореферата приноси отразяват реално изследователските постижения.

Приведената справка за публикациите и участията на дисертанта в научни форуми удовлетворява количествените изисквания за придобиване на образователната и научна степен "доктор", а тези активности намират адекватна включеност в разработката и са допълнителен аргумент, потвърждаващ нейната компетентност.

Заклучение

Споделените позитивни оценки оформят крайната ми позиция относно предложението за рецензиране дисертационен труд. Считаю, че разработката се отличава с предимства в своята научно-приложна насоченост, въз основа на което заявявам и своето съгласие за присъждане на образователната и научна степен „доктор” на Димитриос Гакопулос.

04.09.2019 г.,
Благоевград

Изготвил становището:
(доц. д-р С. Дерменджиева)